

OBČINA ČRNOMELJ
Trg svobode 3
NADZORNI ODBOR

Številka: 011-1/2011

Datum: 2.4.2012

Na podlagi 32.člena Zakona o lokalni samoupravi (Ur.l.RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 27/08 – Odl.US, 76/08, 79/09, 51/10 in 84/10 – Odl.US), 39.in 40.člena Statuta Občine Črnomelj (Ur.l.RS, št.83/2011), 13.člena Poslovnika Nadzornega odbora Občine Črnomelj (Ur.l.RS, št.56/2001) ter skladno z določili Pravilnika o obveznih sestavina poročila Nadzornega odbora Občine Črnomelj (Ur.l.RS, št.23/2009) je Nadzorni odbor na seji dne 2.4.2012 sprejel

POROČILO
O OPRAVLJENEM NADZORU ZAKLJUČNEGA RAČUNA OBČINE ČRNOMELJ
ZA LETO 2011

I. UVOD

1. Nadzor Zaključnega računa (ZR) Občine Črnomelj za leto 2011 je bil opravljen 26.3.2011 po Programu dela Nadzornega odbora Občine Črnomelj za leto 2011;
2. Nadzor sta po pooblastilu NO št. 011-1/2011z dne 21.3.2012 opravila: Jožef Strmec in Marjan Hutar;
3. Pravna podlaga za nadzor so: Statut Občine Črnomelj, Zakon o lokalni samoupravi, Zakon o javnih financah, Zakon o računovodstvu, Odlok proračuna Občine Črnomelj za leto 2011, idr...;
4. Nadzorovana pravna oseba: Občina Črnomelj in odgovorna pravna oseba Mojca Čemas Stjepanovič, županja;
5. Pri nadzoru so sodelovali: Marina Klevišar-vodja financ, Vinko Kunič-vodja Oddelka za okolje in prostor, Vladka Kostelec Peteh-višja svetovalka za družbene dejavnosti in Marija Prašin Kolbezen-višja svetovalka za urejanje prostora in urbanizem;
6. Namen in cilj opravljenega nadzora je bil preveriti finančno poslovanje Občine Črnomelj v letu 2011 s poudarkom:
 - na ugotavljanje skladnosti ZR proračuna Občine Črnomelj za leto 2011 z zakoni in drugimi predpisi,
 - na ugotavljanje, ali so bila proračunska sredstva uporabljena v obsegu in za namene, predvidene s proračunom oz.rebalansom proračuna,
 - na preverjanje pravilnosti postopkov vodenja poslovnih knjig in računovodskih izkazov,
 - na ugotovitev morebitnih nepravilnosti ter izpostavitve koristnih predlogov in smernic za nadaljnje delo.

II. UGOTOVITEV

Prisotni predstavniki pravne osebe so nadzornikom omogočili vpogled v vse zaprošene uradne listine, ki so bile potrebne za nadzor in pri nadzoru tudi sodelovali ter odgovarjali na posamezna vprašanja.

Ugotovljeno je, da je ZR Občine Črnomelj za leto 2011 sestavljen z veljavnimi predpisi in navodili Ministrstva za finance Vlade RS. Je pregleden, obrazložitev proračunskih postavk, tako prihodkovnih kot odhodkovnih pa dovolj podrobna.

Pri pregledu proračunskih postavk in konto kartic je bilo ugotovljeno, da so bili prihodki v izvornem proračunu za leto 2011 planirani v višini 16.705.962 EUR in se znesek tudi z rebalansom dne 23.6.2011 ni spremenil. Glede na potrebe in navodila ministrstva so se spremenile le posamezne postavke. Ob rebalansu dne 27.10.2011 pa so se prihodki znižali na znesek 15.209.898 EUR, kar pa se je koncem leta pokazalo, da premalo, saj je realizacija prihodkov koncem leta bila manjša od planiranih za 10,2% ali za 1.551.197 EUR.

Proračun, izvorni in korigiran z rebalansom je bil že ob sprejemu uravnotežen tako, da se ja bilančni primanjkljaj pokrili s predvidenim najemom kredita in porabo sredstev iz preteklega leta v višini 883.726 EUR. Izpad v prihodkih je tekom leta narekoval realizacijo odhodkov v okviru razpoložljivih sredstev. Prioritetno so se poravnale zapadle obveznosti iz preteklih let (razen 53.526 EUR – neporavnane obveznosti in zamudne obresti), poravnale so se tudi zakonske obveznosti do proračunskih upravnikov (predvsem javnim zavodom) in se jim je tako omogočilo redno poslovanje. Koncem leta je ostalo neplačanih in zapadlih tekočih obveznosti v višini 1.771.631 EUR, ki se prenašajo kot obveznost (največ za vzdrževanje cest) in v poplačilo v leto 2012 v breme prenesenih sredstev in prihodkov, ki bodo dotekli v proračun v tem letu.

Zaradi izpada prihodkov niso bile realizirane vse v letu 2011 predvidene investicije (npr. večnamenski dom Vinica, odlagališče Vranoviči, vzdrževanje vodovodnega sistema, idr...) v višini 12,66%. Vzrok za izpad je neodobritev vseh zaprošenih transfernih sredstev, kot tudi nenakazilo vseh transfernih sredstev za projekta Curs colapis in Viri življenja, ki se nakažejo po zaključku projekta. Realizacija še ni bila končana. Nerealizacija vseh investicij je tudi posledica izpada, predvsem davčnih in nedavčnih prihodkov.

Nekatere nujne investicije bodo zato prenesene v realizacijo v leto 2012 in naslednje obdobje.

Podatki o realizaciji večine drugih področij, predvsem tistih, ki so neposredno vezana na plačevanje dela in storitev pa kažejo, da je realizacija odhodkov enaka ali nepomembno manjša od planirane.

Pri nadzoru je bilo preverjeno več proračunskih postavk v bilanci prihodkov in odhodkov. Del tega navajamo: postavka 70 – davčni prihodki, 7047 – turistična taksa je bila realizirana s 7.747,06 EUR, kar znaša 51,65% planiranih.

Ugotovljeno je, da pobiranje turistične takse ni učinkovito. V primerjavi z evidentiranimi prenočitvenimi zmogljivostmi je realizacija turistične takse minimalna. Ta podatek nam tudi pove, da je veliko prenočitev neevidentiranih in posledično pomeni to sivo ekonomijo brez prijave prihodkov in DDV-ja.

Ob dejstvu, da se ogromno proračunskih sredstev vlaga v turistično promocijo, so efekti tega dela zanemarljivi. Občina naj bi skupaj z RIC-om pripravila analizo prenočitvenih kapacitet in zasedenost teh kapacitet ter v povezavi z DURS-om pripravila predlog za učinkovit nadzor nad to dejavnostjo. Z ozirom na to, da prihaja v Belo krajino veliko

število enodnevnih gostov, od katerih se ne pobira turistična taksa, vseeno pa koristijo turistično in ostalo infrastrukturo, naj bi pristojne službe v občini proučile možnosti za pridobivanje prihodkov iz koncesij za trženje naravnih in kulturnih dobrin. Primer dobre prakse je oddajanje koncesij za komercialno trženje reke Kolpe za turistične namene (rafting, čolnarjenje).

Postavka 7103 – prihodki od najemnin za poslovne prostore je realizirana v višini 22.382,29 EUR, ali 74,61%, prihodki od najemnin za stanovanja pa 81.145,46 EUR ali 67,62%. Izterjava je neučinkovita. Po pojasnilu računovodstva je izterjava prepuščena pogodbenemu partnerju Terca d.o.o.. V kolikor Terca d.o.o. ne izterja najemnine, tudi prilivov v proračunu ni. S pogodbenim partnerjem se bi bilo potrebno dogovoriti o načinu učinkovitejše realizacije te proračunske postavke.

Investicijsko vzdrževanje šol in vrtcev je zaradi pomanjkanja sredstev moteno in se izvaja samo interventno. Pri tem nastajajo neracionalne rešitve, katere so na dolgi rok še dražje. Nadzorni odbor ugotavlja, da na tem področju ni systemskega in strokovnega dela. Vzdrževanje poteka v smislu zbiranja potreb javnih zavodov, katere se realizirajo ali zavrnejo glede na nujnost potreb in razpoložljivih finančnih sredstev, v veliki meri pa tudi na osnovi uspešnega argumentiranja posameznega direktorja.

Za investicijska vzdrževanja naj bi se angažirali strokovnjaki za posamezna področja, kateri bodo predlagali strokovne rešitve in na osnovi teh pripravili dolgoročne investicijske načrte in vire financiranja.

Poseben poudarek naj bi se posvetil investicijam v energetska učinkovitost objektov. Prava vlaganja v tej smeri bodo v prihodnosti zmanjšala porabo dragih energentov in izboljšale materialno stanje zavodov.

Kot primer pravilnega vodenja postopka, vezanega na investicije je pregledan projekt »Kanalizacija in ČN Vinica«. Nadzorni odbor je v sodelovanju z vodjem Oddelka za okolje in prostor Vinkom Kuničem opravil pregled dokumentacije za omenjeno investicijo in ugotovil kot sledi:

1. Projekt je bil pripravljen leta 2005 na zalogo, skupaj z ostalimi projekti iz področja čistilnih naprav za črpanje evropskih sredstev. Projekti morajo biti v celoti pripravljeni predčasno, ker je časa za prijavo na razpis samo mesec dni, postopki za pridobitev dokumentacije pa lahko trajajo nekaj let.
2. Projekt je bil vnesen v Načrt razvojnih programov Občine Črnomelj.
3. Na osnovi razvojnih projektov so se pripravili odkupi zemljišč, pridobile služnostne pogodbe, na osnovi razpisa je bil izbran izvajalec PGD in PZI.
4. Po prijavi na razpis in na podlagi prejetega sklepa o dodelitvi evropskih sredstev je bil z javnim razpisom izbran najugodnejši izvajalec del. Izbiro izvajalca je opravila komisija, imenovana s strani investitorja – Občine.
5. Za gradbeni nadzor je bil izbran nadzornik, na podlagi zbiranja ponudb malih vrednosti.

Pri pregledu dokumentacije (tudi dokumentacije, vezane na Mestno muzejsko zbirko) Nadzorni odbor ni našel nepravilnosti.

Na osnovi nadzornih ugotovitev lahko sklepamo, da ob planiranju prihodkov, predvsem največjih – davčnih, nedavčnih in transfernih in posledično odhodkov, niso bile dovolj upoštevane dejanske ekonomske razmere v občini in državi, prevelik je bil poudarek na realizaciji prihodkov iz preteklih let, ko so bile ekonomske razmere ugodnejše. Tudi navodila Ministrstva za finance so bila zagotovo premalo restriktivna. Za zatečeno stanje, ki je razvidno iz bilance ZR in ni najboljša pa ni mogoče kriviti odgovorne v občinski upravi, saj so se trudili razreševati težko finančno stanje proračuna, razmeroma dobro. Morda le v premislek, ker iz obrazložitve ZR ni razvidno, ali so zaradi zatečenih ekonomskih razmer

proračunski uporabniki dovolj varčevali. Pri izdatkih npr.za blago in storitve ne gre za zanemarljivo vsoto (1.856.380 EUR). Je pa na te stroške in tudi druge mogoče vplivati.

III. PRIPOROČILA IN PREDLOGI

Nadzorni odbor je po pregledu finančnega stanja, razvidnega iz ZR za leto 2011, prilog ter druge dokumentacije sprejel naslednje zaključke:

1. Finančno poslovanje, vezano na proračun Občine Črnomelj za leto 2011 in upoštevajoč težke ekonomske razmere ter podedovano stanje (neplačane obveznosti iz preteklih let) je vodeno dobro, nadzorovano in pregledno.
Planirane in zavezujoče obveznosti, ki izhajajo iz veljavne zakonodaje so v okviru finančnih možnosti tudi realizirane.
2. Za delo v prihodnje se priporoča:
 - nadzor nad plačilom turistične takse,
 - nadzor nad plačevanjem najemnin za uporabo poslovnih prostorov in stanovanj,
 - da se pripravi dolgoročni program vzdrževalnih del za javne zavode,
 - da se najame ugoden dolgoročni kredit pri bankah in se poplača dobavitelje, kateri zaračunavajo visoke zamudne obresti,
 - da se vsem proračunskih uporabnikom priporoča varčevanje.

Nadzorni odbor pri pregledu ZR Proračuna Občine Črnomelj za leto 2011 ni zaznal nezakonitega poslovanja, prekomerne porabe in nenamenskosti porabe in pričakuje takšno poslovanje tudi vnaprej, v upanju, da se bodo tudi priporočila upoštevala, kar bo preverjeno že ob naslednjem nadzoru poslovanja.

Osnutek poročila je bil posredovan županji Občine Črnomelj in z njo opravljen razgovor zaradi morebitnega ugovora in ker ugovora oz.bistvenih pripomb na osnutek poročila ni bilo, ga je Nadzorni odbor na seji dne 2.4.2012 sprejel kot dokončnega.

Člani NO
Mateja Perak
Dejan Čurk
mag.Andrej Beličič
Matjan Hutar

Predsednik NO
Jožef Strmec

Vročeno:
- županji Občine Črnomelj
- Občinskemu svetu Občine Črnomelj